

Dr. G. J. de Jong
Oude Deldenerweg 220
7548 PN Enschede
tel: 053-4281636

Aan de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en visserij
Bezuidenhoutseweg 73
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kenmerk: DL.19992596

Enschede, 03-07-1999

Zeer Geachte Heer Brinkhorst,

Wij danken u voor uw brief van 22 Juni '99, waarmee u de stukken¹ over de o.i. heilzame werking van ammoniak in het milieu, beantwoordt en van commentaar voorziet.

U schrijft:

Kern van de zaak voor mij is dat ammoniak weliswaar in de lucht een gunstig effect heeft, doordat het zuren neutraliseert die bij verbranding van fossiele brandstoffen vrijkomen, maar vervolgens een eutrofiërende werking op de grond heeft. De depositie van ammoniak levert een stikstoftoevoer op die vele male groter is dan een aantal van origine in ons land aanwezige ecosystemen kan verdragen. Vanwege de ernstige gevolgen van bovenstaande processen voor zowel landbouw als natuur wordt er door de ministeries van LNV en VROM een actief ammoniakbeleid gevoerd.

Ons commentaar op uw brief:

- 1) Daar volgens de rapportage van de Europese Commissie inzake luchtverontreiniging de kwaliteit van de lucht van primair belang is voor de volksgezondheid - kunt u de werking van ammoniak in 10 % van onze bodem met name de natuurgebieden, toch niet voorrang verlenen boven de werking van ammoniak in 100% van onze lucht? Mensen zijn toch belangrijker dan korstmossen! Ook zonder de neutraliserende werking van ammoniak zouden de uitsluitend zure stikstofverbindingen van het toenemende verkeer als zure regen op stad en land neer komen. Bij 0% ammoniak emissie verliest men niet alleen de neutralisatie van de zure stikstofverbindingen, maar ook de vernietiging van Nox tot luchtstikstof en water (reactie van Piria a.h.w. auto-katalysatorwerking). Betreffend biodiversiteit geven we in overweging Prof. Louise Fresco en Prof D. J. van der Ploeg te consulteren. Resumerend: U kunt toch een nu nog rendabele bedrijfstak niet opofferen aan biologenhobby's. Bovendien is het verdriet van de getroffen niet in geld uit te drukken.
- 2) Daar U terecht het belang van het verzuringsbeleid noemt - moet het Ministerie van LNV toch duidelijk zijn dat de boer, die niet anders doet dan met basische stoffen als ammoniak en landbouwkalk de zuurheid van het milieu bestrijden, onmogelijk een milieuvervuiler genoemd kan worden. De boer is o.i. een milieureiniger en de stelling dat ammoniak het mooiste luchtwapen is dat Milieudefensie zou moeten kennen, verdedigen we probleemloos in lezingen voor chemische kringen. Van de 3 milieufasen; lucht, water en bodem is de lucht toch de meest kwetsbare voor vervuiling. De telling van het ammoniak als zuur, -door het overigens respectabele RIVM- zonder correctie voor een aantal ontzurende reacties door Moeder Natuur, zou door geen enkele directie van enig research instituut goedgekeurd worden. Broodheer VROM is de schuldige. Hier beginnen we voorzitter Doornbos van LTO te begrijpen; Het is een zaak van politiek en niet van wetenschap.

¹

[?] Meegegeven aan de Heer Apotheker.

Als bijlage sluit ik verder de stellingen in, welke we t.a.v. de boeren verdedigen:

- Er is geen mestoverschot zolang er nog kunstmest wordt gebruikt.
- Eutrofiëring van oppervlaktewateren wordt eerder door rioolwater van de intensieve menshouderij veroorzaakt dan door de landbouw. (Maar ook door kwelwater - zie betreffend HAN² rapport).
- De zogenaamde Groenlabelstal is een zinloze, energievretende investering, welke schadelijk is voor het milieu vanwege ammoniakvernietiging en gevaarlijk is gebleken voor varkens bij stroomuitval.
- Daar fosfaat in vele bodems achterblijft, (o.a. door fixatie) doet het er niet toe of fosfaatbemesting via kunstmest of via mest uit geïmporteerd veevoeder plaats heeft.
- Mestverwerking op de boerderij (speciaal varkenshouderij) heft de relatie tussen de omvang van de veestapel en de fosfaattoevoer naar de bodem via mest op.
- Het nitraatspook. Zag u Simon Rozendaal, 30 jan 1999 in Elsevier "storm in een glas water". Zie ook de HAN publicatie, "Nitraat en Volksgezondheid: een Overzicht" en de NMV³ notitie, "Feiten over Nitraat op een rij"
- Het boerenbelang is absoluut niet strijdig met het algemene Nederlandse belang.
- Overdrijving is het kenmerk van milieubeweging.

Helaas is ook u hier niet aan ontkomen, toen u zei: dat de gehele provincie Utrecht bedolven zou kunnen worden onder een meter dikke mestlaag. Bij narekening blijkt de overdrijvingsfactor circa 20 te zijn. Het is bijzonder kwetsend en o.i. onjuist, dat u heeft gezegd: dat de boeren met de rug naar de samenleving staan.

Geachte Heer Brinkhorst, het platteland verwacht van u dat het Min. van LNV tot een objectieve evaluatie van ammoniak en mest zal willen overgaan. Het verdienstelijke HAN zou hierbij ingeschakeld kunnen worden.

Namens kritische Chemici.

Dr. G. J de Jong

² Genootschap voor objectiviteit in milieuzaken.

³ Nederlandse Melkveehouders Vakbond.